

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw S.G.C. Albers
BEL/REE

Telefoonnummer +31235143398
alberss@noord-holland.nl

INGEKOMEN - 2 MAART 2017

1 | 5

**Betreft: Initiatiefvoorstel Partij voor de Dieren: 'Naar een
grondgebonden melkveehouderij met de koe in de wei'**

Verzenddatum

- 2 MAART 2017

Geachte leden,

Kenmerk

908186/917864

De Statengriffie ontving op 17 januari 2017 het initiatiefvoorstel van de Partij voor de Dieren met de titel 'Naar een grondgebonden melkveehouderij met de koe in de wei: van kwantiteit naar kwaliteit in de melkveehouderij'. U verzoekt ons om hierover een advies uit te brengen. Tezamen met het advies zal het initiatiefvoorstel ter advisering worden voorgelegd aan de Statencommissie NLM.

Uw kenmerk

907838/907842

Met aandacht hebben wij kennis genomen van het initiatiefvoorstel 'Naar een grondgebonden melkveehouderij met de koe in de wei'. De eerste twee maatregelen van dit voorstel zijn eerder aan PS voorgelegd, namelijk in het initiatiefvoorstel van de Partij voor de Dieren 'Koe in de wei, kalf erbij' van 19 april 2016. Wij hebben deze voorstellen op 24 mei 2016 ontraden.

Hieronder kort een herhaling van de vraagstelling van het initiatiefvoorstel, gevolgd door ons advies.

1. Vraag voorstel

U stelt ons voor:

1. de bepalingen op het gebied van grondgebonden landbouw bij de geplande wijziging van de PRV in 2017 zodanig aan te passen dat de grondgebondenheid toeneemt en gestimuleerd wordt, bijvoorbeeld middels het opnemen van een maximum aantal graasdiereenheden per hectare;
2. te onderzoeken tegen welke hindernissen Noord-Hollandse melkveehouders die willen omschakelen naar biologisch

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

aanlopen, en hoe zij bij de omschakeling gefaciliteerd kunnen worden door de provincie;

3. te stimuleren dat biologische veehouders en akkerbouwers in een provinciebrede kringloop kunnen acteren, bijvoorbeeld middels een volwaardig vervolg van BioValley;

2. Advies en toelichting

Ons advies is geen uitvoering te geven aan de punten uit het initiatiefvoorstel. Noord-Holland kent door onze inzet op kavelruil, door stimulansen vanuit ketenpartijen als CONO en de landelijke regelgeving al een hoog percentage koeien met weidegang. Omschakeling naar biologisch is primair een ondernemerskeuze. Momenteel zijn er zoveel melkveehouders die willen omschakelen, dat dit naar onze mening niet nader gestimuleerd hoeft te worden door de (provinciale) overheid. Zoals in het coalitieakkoord 'Ruimte voor Groei' is afgesproken zetten wij in op de algehele verduurzaming van de sector en streven wij naar het verkleinen van het verschil tussen de biologische en reguliere landbouw.

Hieronder volgt per punt een uitgebreide toelichting.

- 1. de bepalingen op het gebied van grondgebonden landbouw bij de geplande wijziging van de PRV in 2017 zodanig aan te passen dat de grondgebondenheid toeneemt en gestimuleerd wordt, bijvoorbeeld middels het opnemen van een maximum aantal graasdiereenheden per hectare.**

Naar aanleiding van uw initiatiefvoorstel van 19 april 2016 hebben wij het opleggen van extra regelgeving in de Provinciale Ruimtelijke Verordening aangaande grondgebondenheid afgeraden. Wij blijven bij dit standpunt met de volgende argumenten.

Ten eerste heeft het Rijk in 2014 wetgeving vastgesteld voor een verantwoorde groei van de melkveesector, waarin gekozen is voor een zekere mate van grondgebondenheid bij uitbreiding. Het Rijk is met u van mening dat 'grondgebondenheid het maatschappelijk draagvlak verhoogt en bijdraagt aan een duurzame ontwikkeling van de sector. Het beschikken over voldoende grond is daarbij ook een basisvoorwaarde voor de weidegang'.

Het vaststellen van provinciale bovenwettelijke regels voor grondgebondenheid, bovenop de Rijksregels, heeft tot gevolg dat bedrijven in Noord-Holland beperkt worden ten opzichte van bedrijven buiten de provincie. Dat is in strijd met ons standpunt om ondernemers

de ruimte te bieden. Ondernemers kiezen hun eigen bedrijfsstrategie binnen de kaders van Europa en het Rijk. Dat geldt ook voor het wel of niet toepassen van weidegang. Wel faciliteren wij de agrarische structuurversterking via onder meer het POP3 waardoor het voor een ondernemer gemakkelijker wordt weidegang toe te passen of te behouden. Met deze rol, waarin wij het bedrijfsleven faciliteren en de rol van marktpartijen als CONO die hierover afspraken maken met de ondernemers, zijn wij van mening dat er voldoende stimulansen zijn voor het behoud van weidegang. De provincie Noord-Holland kent juist door onze inzet op kavelruil, de stimulans vanuit de ketenpartijen en de nationale regelgeving een hoog percentage koeien met weidegang.

Ten tweede is de sector belast met veel regelgeving omtrent mest, zoals PAS, de Melkveewet en de fosfaatregeling, waaraan ondernemers zullen moeten voldoen. Het instellen van bovenwettelijke regelgeving voor grondgebondenheid leidt tot nog meer regeldruk voor melkveehouders, terwijl de overheid, ook wij als provincie, de regeldruk juist willen verlagen.

Tenslotte is er op dit thema geen sprake van een provinciale kerntaak.

2. te onderzoeken tegen welke hindernissen Noord-Hollandse melkveehouders die willen omschakelen naar biologisch aanlopen, en hoe zij bij de omschakeling gefaciliteerd kunnen worden door de provincie.

In 2007 heeft Wageningen UR in opdracht van de provincie Noord-Holland een *quick scan* uitgevoerd naar omschakeling naar biologische landbouw. De meeste conclusies uit dit onderzoek zijn nog actueel. In het rapport worden vijf hindernissen opgesomd bij de omschakeling:

- Agrarische ondernemers blijken huiverig te zijn voor omschakeling vanwege onbekendheid met de biologische bedrijfsvoering;
- De economische drempels aangaande investeringen;
- Een daling van het inkomen in de omschakelperiode (gemiddeld 2 jaar);
- Vergrijzing in de beroepsgroep;
- Een gebrek aan ondernemerschap in de agrarische sector.

Het rapport uit 2007 leidde in de periode 2009-2011 tot een omschakelsubsidie. Deze omschakelsubsidie heeft versneld geleid tot circa 750 hectare (16 bedrijven) gecertificeerde grond. Na die periode droogde de behoefte aan de omschakelregeling op.

Uit de vele keukentafelgesprekken die zijn gevoerd in de afgelopen jaren en uit een enquête van DSP Group uit 2012, bleek dat ook het

gebrek aan gronden in de nabije omgeving van potentiële omschakelaars een belemmering vormde voor omschakelen naar biologische landbouw, vanwege de extensiveringsopgave bij omschakeling. Tussen 2012 en 2015 is daarom provinciale inzet via het programma Biologisch Ondernemen Noord-Holland gepleegd op de samenwerking tussen natuurbeheer en biologische landbouw. Helaas zijn die resultaten onvoldoende geweest om de doelstelling van 7% biologisch areaal te behalen. Er is mede daarom in 2015 gekozen om deze doelstelling los te laten en in te zetten op verduurzaming van de agrarische sector in de volle breedte. In onze opinie leveren we hiermee een grotere bijdrage aan de totale verduurzamingsopgave in de landbouw. Zo dragen we bijvoorbeeld met ons pachtbeleid bij aan een duurzaam beheer van provinciale gronden en ondersteunen we innovatieve projecten onder de vlag van de Greenport Noord-Holland Noord.

De marktomstandigheden voor biologische producten zijn op dit moment gunstig. Het is aan de ondernemer om de keuze te maken om hierin te investeren.

Er is sprake van een groeiend aantal melkveehouders dat wil omschakelen naar biologisch. CONO ondersteunt melkveehouders bij de omschakeling. In juli 2016 berichtte Boerderij dat het aantal aanmeldingen van omschakelaars de groeiende vraag voor biologische zuivel overschreed¹. Zuivelondernemingen als Friesland Campina en Eko Holland hebben daarom gekozen voor een pas op de plaats en hanteren wachtlijsten. Om deze redenen zien wij geen aanleiding om bedrijven te faciliteren in de omschakeling.

3. te stimuleren dat biologische veehouders en akkerbouwers in een provinciebrede kringloop kunnen acteren, bijvoorbeeld middels een volwaardig vervolg van BioValley.

In de periode van 2007 tot 2014 is er door middel van het programma Biologisch Ondernemen Noord-Holland een biologisch netwerk opgebouwd. De Greenport Noord-Holland Noord onderzoekt de mogelijkheid voor de oprichting van een vakgroep biologische landbouw, waarin dit netwerk zijn plaats kan vinden. Deze vakgroep zal zich kunnen gaan inzetten voor de uitwerking van een visiedocument en uitvoeringsprogramma, waarin omschakeling één van de thema's kan zijn. De provincie is ook partner van de Greenport Noord-Holland Noord.

Vanaf 2015 is de provinciale beleidsinzet gericht op de verduurzaming van de landbouwketen, inclusief de biologische sector.

¹ Boerderij 6 juli 2016: Zuivel zet rem op biomelk

We beschouwen de biologische landbouw als kraamkamer voor de reguliere sector. Daarom hebben wij in het coalitieakkoord aangegeven dat we ons richten op het verkleinen van het verschil tussen biologische en gangbare landbouw.

We zetten in op de algehele verduurzaming van de sector. In tal van (subsidie)regelingen en programma's geeft de provincie uitvoering aan die opgave. Bijvoorbeeld door onze deelname aan het landelijke Uitvoeringsprogramma Duurzame Veehouderij en het Europese Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP). Vanuit de bestaande structuur van de Greenports investeren wij in projecten die duurzame landbouw bevorderen en stellen wij financiële middelen beschikbaar voor maatregelen die het verduurzamen van de land- en tuinbouwsector stimuleren. Deze inzet sluit aan bij onze ambities uit het coalitieakkoord Ruimte voor Groei.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
E. Post

1 bijlage(n)

- Initiatiefvoorstel Partij voor de Dieren